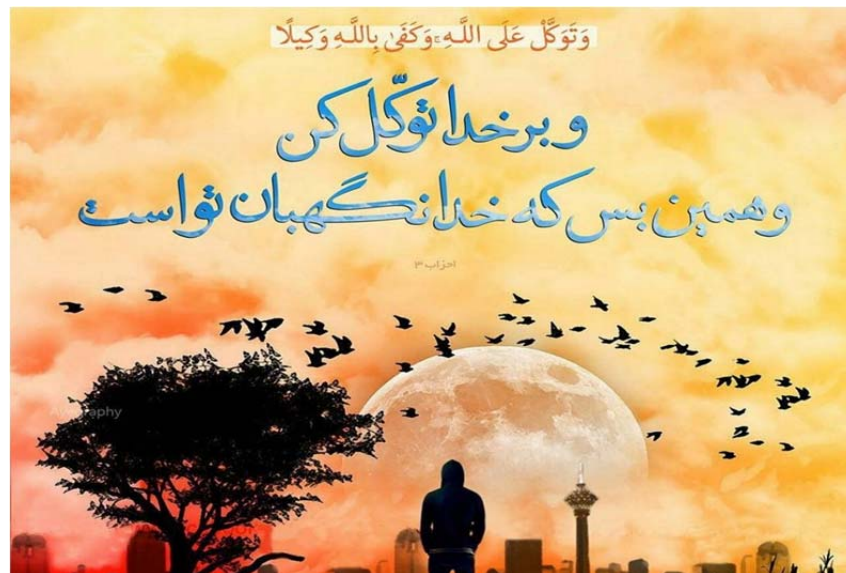

آیا میدانیم زمان تحوی کارنامه چگونه با فرزندمان رفتار کنیم ؟

دریافت کارنامه تحصیلی معمولا برای دانش آموزان و والدین آن‌ها با اضطراب و دلهره همراه است و این استرس در میان دانش آموزانی که به هردلیل امتحان خود را باموفقیت برگزار نکردند، بیشتر دیده می‌شود .

در مرحله اول دانش آموزان را به دو دسته تقسیم می‌کنیم: گروه دانش آموزان موفق و گروهی که در امتحانات موفق نبوده‌اند. با شما رفتاری که باید پیش بگیریم را دوره می‌کنیم:

با دانش آموزان موفق چه رفتاری داشته باشیم ؟

در برخورد با دانش آموز موفق باید این نکته‌ها را حتما به خاطر بسپاریم:

* نتایج امتحانات را در درجه اول ناشی از تلاش و کوشش خودشان بدانیم و اگر در رسیدن به موفقیت با او همکاری و کمک کرده‌ایم به آن اعتنایی نکنیم و صراحتا گوشزد کنیم که فعالیت، توکل و تلاش او به نتیجه خوب امتحان منجر شده است.

* در پیروزی‌ها باید سعی کنیم که علل موفقیت او را مشخص کنیم تا بداند اسباب و علل پیروزی او چه چیزهایی بوده و سپس با تاکید بر آن ها زمینه رشد شخصیتی وی را در تمام ابعاد فراهم کنیم.

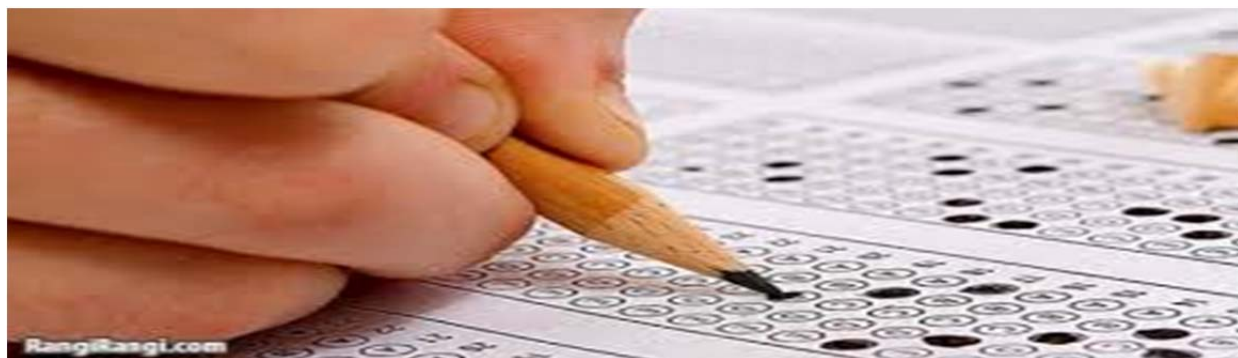
* والدین باید طوری عمل کنند تا دانش آموزان بدانند که با گرفتن نمرات درخشان و کارنامه قبولی کار تمام نشده بلکه باید خود را برای مراحل بعدی آماده کنند بنابراین بعد از دریافت کارنامه قبولی و استراحت و تفریح مختصر، باید به آنان کمک کنیم تا برنامه‌ای برای خود تنظیم کنند و به فعالیت‌های خود در زمینه دانش‌افزایی ادامه دهند.

* اگر فرزندان متعددی دارید و یکی از آنان با نمرات بالایی درخشیده است نباید آنان را با یکدیگر مقایسه کنیم و از همه مهم‌تر نباید طوری رفتار کنیم که فرزند موفق احساس خودبزرگ بینی و غرور کند و فرزندان دیگر احساس حقارت کنند بلکه رفتار ما باید به نحوی باشد که سایر فرزندان تشویق شوند که در حد توان‌شان تلاش و کوشش کنند.

با دانش‌آموزان ناموفق چه رفتاری داشته باشیم ؟

قبول داریم هنگامی که نوجوان با گلوی پر از بغض و چشمان پر از اشک و شاید هم بی‌قرار و عصبی پا به خانه می‌گذارد مشکل‌ترین لحظه‌های پدر و مادر آغاز می‌شود. والدین احساس می‌کنند که کودکشان یک سال عمر خود را همراه با مخارج سنگینی که پدر و مادر برای او صرف کرده‌اند از دست داده، اما باید بپذیرند که این لحظات از مهم‌ترین و حساس‌ترین زمان زندگی آنان است و رفتار و عکس‌العمل شما به عنوان پدر و مادر می‌تواند مساله‌آفرین و سرنوشت‌ساز باشد .

بعضی از والدین ممکن است در این موقعیت فرزندان‌شان را با نیشخند، تمسخر، خشونت، آبروریزی، سرکوفت زدن، قهر و طرد کردن و اعطای القابی مثل بی‌عرضه، تنبل و ... تنبیه کنند اما این تنبیه‌ها هر چند که موجب تخلیه غیراصولی بعضی از والدین است ولی تجربه نشان داده که برای کودکان و نوجوانان خونسردی به جای تلاش بیشتر، عقب‌افتادگی تحصیلی، فرار از مدرسه، ترک تحصیل، ایجاد یأس و ناامیدی، عصیان و نافرمانی را به بار می‌آورد. پس قبل از هر چیز خود را از این گونه رفتار پاک کنید البته اگر به آینده فرزند خود واقعا امیدوارید.

بدون شک همه دانش‌آموزان در امتحانات نتایج دلخواه و مناسب را بدست نمی‌آورند و علت -این مساله نیز به عوامل مختلفی بستگی دارد. ویژگی‌های فردی دانش‌آموز، عوامل آموزشگاهی، خانوادگی و اجتماعی می‌تواند در نحوه نتیجه‌گیری دانش‌آموز موثر باشد اما برخی از والدین بدون توجه به این مسایل، نتایج ضعیف درسی فرزندان خود را بر نمی‌تابند و پس از اطلاع از نمرات ضعیف فرزند خود، به آن‌ها برچسب‌های ناروایی می‌زنند .

زدن برچسب نه تنها هیچ کمکی برای پیشرفت تحصیلی دانش‌آموز نمی‌کند بلکه در اغلب موارد دانش‌آموز را از اشتیاق ادامه تحصیل و کسب موفقیت درسی هم باز می‌دارد .

یک برخورد نامناسب می‌تواند همه تلاش‌های والدین، معلمان و مسوولان مدرسه را باناکامی روبه‌رو کند و به یقین این نتیجه مورد نظر هیچ یک از عوامل یاد شده نیست. کارشناسان تربیتی به خانواده‌ها توصیه می‌کنند که هنگام دریافت کارنامه دانش‌آموزان و اطلاع از نمرات ضعیف فرزندان خود، مواظب روح و روان آن‌ها باشند و از سخت‌گیری و بی‌احترامی نسبت به آن‌ها پرهیز کنند .

• مواظب شخصیت فرزند خود باشید. به او برچسب‌هایی نظیر تنبل، کودن، بی عرضه و غیره نزنید بلکه با تاکید بر نقاط مثبتش در وی انگیزه فعالیت ایجاد کنید .

• در هنگام دریافت کارنامه، بهتر است او را در موقعیت‌هایی قرار دهیم که فعالیت‌هایش توام با موفقیت و تجربه‌های شیرین باشد .

• همواره سعی کنید توانمندی‌های او را مد نظر قرار دهید نه ضعف‌های او را.

به تفاوت‌های فردی فرزندان توجه کنید، مبادا او را با دیگران مقایسه کنید بلکه تنها می‌توانید نمرات او را با یکدیگر مقایسه کنید .

• توقع و انتظار از فرزندان در حد توانایی‌هایی او باشد.

• وقتی نمرات فرزندان ضعیف است تنها او را مقصر ندانید و این پرسش‌ها را از خود بپرسید که آیا الگوی تلاش و جدیت برای او بوده‌اید؟

✓ آیا جریان تحصیل او را پیگیری کرده‌اید؟

✓ آیا محیط خانه برای درس خواندن آماده بود؟

✓ آیا دوستان او را می‌شناسید؟

✓ آیا ضعف جسمانی و بیماری ندارد؟

✓ آیا استفاده از تلفن همراه و اینترنت و فعالیتهای مختلف پژوهشی با مدیریت مناسب انجام میگیرد ؟

• چنانچه نمره خوب یا نسبتاً خوب در کارنامه وجود دارد به آن اشاره کنید. اگر همه نمرات در سطح پایین است باز می‌توانید از نمرات دیگر بالاتر اشاره کنید و سپس علت ضعیف بودن نمرات را از فرزند خود جویا شوید و به به فرزندان بگویید چه کمکی از دست ما بر می‌آید .

• با یکدیگر همه راه‌های ممکن را بررسی کنید و به او اطمینان دهید که شما حامی او هستید، او را دوست دارید.

• اگر بعد از بررسی علل، درصدد رفع ضعف خود است، تا آن‌جا که امکان دارد شرایط فعالیت را برای او آماده کنید و به فرزند خود قوت قلب دهید و متذکر شوید که هنوز دیر نشده‌است.

• با نگاه دقیق به کارنامه نمرات درس‌های مختلف نمرات خوب و خوب‌تر را مورد توجه قرار دهید و برای تلاشی که در کسب آن‌ها صورت گرفته وی را تحسین کنید.

• عدم موفقیت دانش‌آموز در درس‌ها نباید سبب محرومیت او از تفریح، ورزش، گردش با خانواده شود بلکه باید برای همه کارهای او برنامه‌ریزی و مدیریت کرد زیرا فرزند شما به همه آن‌ها نیاز دارد .

دسته دیگری از والدین هنگام روبه‌رو شدن با نتایج بد امتحانات فرزندانشان با خویشتن‌داری و حوصله و متانت رفتار می‌کنند. آنان به جای پرخاشگری و تنبیه، با فرزندانشان به تجزیه و تحلیل نتایج امتحانات می‌پردازند و به عبارت دیگر به علل شکست فکر می‌کنند و نسبت به رفع عوامل شکست اقدام می‌کنند. اگر فرزند شما به نتیجه مناسب نرسیده است بهتر است نسبت به توانمندی فرزندتان در آن درسی که دچار مشکل شده دقیق شوید و با کمک مشاور و دبیر از همه مهمتر نظارت دقیق اولیا به علت یابی بپردازید تا بتوانید بهتر و مناسبتر رفع مشکل کنید. .

گذشته از تمام مواردی که گفته شد زمانی که کارنامه فرزندتان به دست شما می‌رسد حتما این موارد را مرور کنید:

- * آیا او بیماری جسمی مثل کم خونی کم کاری یا پرکاری تیروئید ضعف بینایی و شنوایی ندارد؟
- * آیا فرزند شما در مقایسه با دیگران ضعیف است و یا اینکه در خواندن درس تنبلی می‌کند؟
- * علل روحی و روانی مانند اضطراب، افسردگی، ترس و نداشتن اعتماد به نفس در او وجود ندارد؟
- * محیط خانه برای درس خواندن ویژگی‌های لازم را دارد یا پر از آشوب، اختلاف خانوادگی و مسافرت و مهمانی است؟
- * آیا نظارت شما بر کار او در طول سال تحصیلی به علت پرمشغله بودن به فراموشی سپرده نشده است؟
- * درخصوص علت ضعیف بودن نتیجه امتحان حتما با خود دانش‌آموز صحبت کنید و نظر او را بخواهید و او را وادار به چاره‌اندیشی و تصمیم‌گیری کنید تا حاضر شود فعالانه برای رفع نواقص خود بکوشد
- * آیا بصورت مستمر در جریان روند فعالیت دانش‌آموز و کارنامه‌های ماهانه بودید؟
- * پس از مشخص شدن علت یا علل باید برای جبران عقب‌افتادگی تحصیلی او برنامه‌ریزی کرده و سپس بر اجرای برنامه‌های تعیین شده دقیقا نظارت

مشاور پایه دهم
شهرستانی